

Käsitemallin soveltamisohje

Tässä ohjeessa kuvataan esimerkkien kautta, miten käsitemallin avulla voidaan jäsentää käyttäjä- ja ryhmäkohtaiset kustannustiedot sekä palveluiden käyttömäärät tiedonkeruun rakenteistamista ja automatisointia varten.

Raportoitavan palvelutoiminnan jäsentäminen

Käsitemallissa on määritelty käsitteet kunnallisten palvelujen ulkoista talous- ja kustannustietojen raportointia varten. Kunnalliseen palveluun liittyvien tietosisältöjen sijoittaminen käsitemalliin vaatii palvelualueen sisällöllistä asiantuntemusta ja syvällistä perehtymistä toiminnassa kerättäviin taloustietoihin. Käsitemallin avulla kunnallinen palvelutoiminta voidaan jäsentää yhdenmukaiseen muotoon ja muodostaa tarkempi tietomalli taloustietojen raportointia varten.

Kunnan tai kuntayhtymän oman organisaation palvelut voidaan jäsentää käsitemallin mukaiseen muotoon esimerkiksi listaamalla pääkäsitteet Talukko 1. mukaisesti. Ulkoista raportointia varten tulee varmistaa mitkä kunnan tai kuntayhtymän palveluista, toimipaikoista tai tileistä kuuluvat mihinkin JHS-suosituksen palveluun tai JHS-tililuokitukseen. Esimerkiksi jokin yksittäinen palvelu voi jakaantua useampaan JHS-palveluun tai useampi yksittäinen palvelu voi muodostaa yhden JHS-palvelun. Tilitasoinen ulkoinen raportointi voi vaihdella palvelusta riippuen. Joidenkin JHS-palvelujen osalta raportointitasona voi olla esimerkiksi kokonaiskustannukset, mutta joidenkin, esimerkiksi usean opetustoimen palvelun osalta, tarvitaan tarkempaa JHS-tilien mukaista raportointia.

Palveluiden käyttäjäryhmät määritetään tarpeen mukaan ja tässä kannattaa huomioida myös toimintatietojen raportointi esimerkiksi ikäryhmien osalta vaikka käsitemalli on tehty vain taloustietojen ulkoiseen raportointiin. Talous- ja toimintatietojen tulisi olla sisällöllisesti vastaavat, muun muassa tuottavuus- ja tuloksellisuuslaskelmien näkökulmasta. Käyttäjäryhmiä voidaan jäsentää myös toimintayksiköiden avulla. Yhtä käyttäjäryhmää voi kuitenkin palvella yksi tai useampi toimintayksikkö.

Toimintayksikkö on kunnallinen organisaatio tai sen osa, joka on hallinnollisesti ja taloudellisesti vastuussa tehtäviensä hoitamisesta. Se voi jakautua useampaan toimipaikkaan, jossa palvelua tuotetaan tai järjestetään.

JHS-tililuokka on JHS-192 Kuntien ja kuntayhtymien tililuettelosuositukseen kuuluva tililajittelu, ja JHS-palveluluokka puolestaan JHSXXX- Kuntien tehtävä ja palveluluokituksen mukainen palveluluokka. Katso tarkemmat määrittelyt JHS-suosituksista.

Kunnallinen palvelu	JHS-palveluluokka	Käyttäjryhmä	Toimintayksikkö	Liiketahtuma	Vastapuoli	JHS-tililuokka
Esiopetus <ul style="list-style-type: none"> - Tilavuokrapalvelu - Ruokapalvelu 	Esiopetus	Esiopetuksen oppilaat	Opetusvirasto Esiopetusyksikkö Esiopetusryhmä	Koulukirjojen osto Opettajan palkkaus Tilojen vuokraaminen	Yritys Opettaja Kunnan sisäinen yksikkö	Aineet, tarvikkeet ja tavarat; kirjallisuus Henkilöstökulut Sisäiset vuokratulut
Varhaiskasvatus <ul style="list-style-type: none"> - päiväkotitoiminta - perhepäivähoito - ryhmäperhepäivähoito - avoin varhaiskasvatus 	Päiväkotihoido Perhepäivähoito Perhepäivähoito Muu lasten päivähoito	Varhaiskasvatuksessa olevat lapset	Varhaiskasvatusvirasto Varhaiskasvatusyksikkö Varhaiskasvatusryhmä	Päiväkotitoiminnan osto muulta toimijalta Kunnallisen perhepäivähoitajan palkkio	Yksityinen yritys Perhepäivähoitaja	Asiakaspalvelun osto (<i>sektori: muu</i>) Muiden palvelujen osto
Kirjasto	Kirjasto- ja tietopalvelut	Kirjastopalveluita käyttävät henkilöt	Kirjastopalveluista vastaava virasto Yksittäinen kirjasto	Kirjojen myöhästymismaksut	Käyttäjä	Muut tuotot